

"TKP'nin Sesi"

23 Kasım 80 Pazar

Bu yayınıımızda şunları dinliyeceksiniz:

1. Haftanın politik panoraması (Ö.) Den. ve Nec.
 2. Yazı: 12 Mart'tan-12 Eylül'e. Emperyalizme bağımlı tekelleşme sürecinin iki istasyonu (Ay.) Öm.
 3. Yazı: Açlığı kabul ettirmek için baskı (Tah.) Nec.
 4. Kürtçe yayın /Şerf.) Şerf.
-

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARAŞTIRMA VAKFI

TKP'nin SESİ

2.1.1980.ÖM.

HAFTANIN POLİTİK PANORAMASI

--- Cumhuriyet gazetesi 57 yıllık basın hayatının en ağır dönemini bugünkü askersel cunta koşullarında yaşıyor. Tercüman, Milliyet, Hürriyet gibi tekelsel sermayeye dayanmayan bu gazete, bugün büyük mali güçlükler içindedir. Cuntanın kapatma kararı Cumhuriyeti daha büyük zorluklara sürüklemiştir. Gerçi kapatma kararı on gün sonra kalktı, ama bu on gün onun Atatürk ilkeleri, demokrasi ve bağımsızlık temelindeki basın hayatına büyük bir darbe indirdi.

Cumhuriyet gazetesi üzerindeki yasağın kalkması, her şeyden önce ve uluslararası alanda ülke çapında cuntanın bu kararına karşı ~~yoğunlaşan protestoların~~ gösterilen yoğun tepkinin bir sonucudur. Memlekette demokrasi, basın özgürlüğünden, yana olan herkes, her gerçek Atatürkçü cuntacıların bu tutumuna karşı ^{konum aldı} çıktı. Batı Avrupa ülkelerinde çalış

şan işçilerimiz, demokratlar, ilerici örgütler Cumhuriyet gazetesini kapatılmasını protesto eylemleri düzenlediler. ~~Rusya~~ Uluslararası Gazeteciler Federasyonu Evrene bir protesto telgrafı çekti, Cumhuriyet gazetesinin kapatılmasının basın özgürlüğüne vurulmuş bir darbe olduğunu belirtti ve bu antidemokratik kararın kaldırılmasını istedi. Cumhuriyet gazetesinin kapatılması kararı Sosyalist Enternasyonalin Madrid toplantısında tepkiyle karşılandı. Avrupa parlamentosunda Komünist ve Sosyalist gruplarca sert bir biçimde yerildi.

— TKP, cuntanın Cumhuriyet gazetesini kapatma kararına ~~karşı~~ kesin tutum aldı. TKP'nin SESİ radyosu, ~~kapatma kararının~~ 12 Kasım günlü yorumunda ~~xxxx~~ Cumhuriyet gazetesinin terörün ana kaynağını, faşist ve eroîn MHP'yi belgeleriyle ortaya sergilediği, silah kaçakçılarının adlarını kamuoyuna duyurduğu, Tercüman gazetesi patronlarının binlarla ilişkilerini açığa çıkardığı, emperyalist sermayeye ve IMF nin dayattığı ağır ekonomik koşullara ve cuntanın T.Özal eliyle izlediği

ekonomik yıkım politikasına karşı çıktığı, Atatürkçülüğün asıl yönünün emperyalizme karşı ulusal bağımsızlık için savaş olduğunu vurguladığı için kapatıldığını" belirtiyordur ve şöyle diyordu:"

Cuntacı generallerin Cumhuriyet gazetesini kapatmaları, onların en ılımlı bir muhalefete bile tahammülleri olmadığını gösteriyor. Bu kapatma kararı cuntanın "demokrasiye kısa zamanda döneceğiz" sözlerini de ~~xxxxxx~~ sinsi bir manevra olduğunu ortaya koydu. Bu sözlerle bakıp cuntacı generallere destek olmak, onu yatıştırmaya çalışmak son derece yanlış bir tutumdur. Cuntayı yatıştırmak taktiği onu daha da saldırganlaştırıyor. Demokrasi ancak, onu savunan tüm demokrasi güçlerinin, ilericilerin, yurtseverlerin cuntacı generallere karşı birliğiyle gelebilir." [TKP'nin SESİ radyosunun bu görüşleri, Cumhuriyet gazetesini üzerindeki yasağın kaldırılmasıyla teker-teker doğrulanmıştır. Cunta yurt içinde ve dışındaki ilericiler, demokrasi güçlerinin

yoğun tepkisi karşısında bir adım geri atmak zorunda kalmıştır. Bu ol-
 gu bize cuntaya karşı yığinsal eylemlerle yalnız Cumhuriyet gazete-
 si üzerindeki yasağın kalkması değil, ⁿ¹ ~~tüm~~ tüm ilerici demokratik
 basın üzerindeki baskıların geriletilebileceğini, cuntanın iş-
 lerinin önüne set çekilebileceğini gösteriyor. BBC radyosunun da
 belirttiği gibi, bazı gazeteler cuntanın saldırılarına hedef olmamak
 amacıyla en küçük bir haberi bile yayınlamaktan çekinmektedirler.
 Basının başta gelen ödevi olayları, gelişmeleri doğru bir biçimde
 halka yansıtmaktır. Bugün cunta ilerici-demokratik güçlere karşı
 ağır baskı politikası izliyor. İşkencelerde adam öldürülüyor. İdam
 kararları peşpeşe geliyor. Yığinsak tutuklamalar, operasyonlar gerçek-
 leştiriliyor. Dur emrine uymadı gerekçesiyle sokta insan avı sürdürül-
 üyor. Enflasyon, tekellerin vurguncu politikası emekçilerin yaşamını katme-
 liyor. Basının görevi işte tüm bu gerçekleri yazmak, halka gerçekte-
 ri duyurmak, cuntanın demokrasi maskesinin iyice düşmesine, onun
 yalıtılmasına yardımcı olmaktır. ~~Atatürk'ü inkar eden~~ ^{Atatürk'ü inkar eden}

--- Strasburgta toplanan Avrupa Parlamentosu iki gün sürayle Türkiye deki son gelişmeleri görüştü. Tartışmalı geçen görüşmelerden sonra Avrupadaki gerici partilerin temsilcilerinin cuntanın diktatörlüğünü destekler tutumlarından dolayı bir karar alınamadı. Her fırsatta insan hak ve özgürlüklerinden dem vuran bu çevreler, Türkiyedeki yığınsal tutuklamaları, işkenceleri, adam öldürmeleri, ~~xxxxx~~ sendikaların kapatılmasını, insan haklarının ortadan kaldırılmasını gözmezlikten gelerek cunta~~ya~~ kanat germeye kalkıştılar. Buna karşın, Avrupa Parlamentosuna üye ülkelerin komünist ve sosyalist gurupları, askersel diktatörlüğün terör politikasını belgelerle açığa vurdular, Türkiye'nin Konsey üyeliğinin askıya alınmasını istediler.

Avrupa Parlamentosundaki gerici güçlerin, tekelci çevrelerin cunta konusunda alınması önerilen somut kararları engellemeye kalkışmaları bilinen çinstendir. Onlar "askeri yönetim demokrasiye döne

ceğini vattettik bekleyelim" ~~xxxxxx~~ taktikleriyle cuntaya karşı Avrupa ölçüsünde gelişen tepkileri kırmak istiyorlar. Heyet göndere-
ciğiz, bu heyetin raporunu dinledikten sonra karar alırız gibi sinsice
tutumlarla cuntanın yalıtılmasını önlemeye yelteniyorlar. Ama bu-
nu başaramıyacaklardır. Çünkü Avrupa ilerici-demokratik kamuoyu
cuntaya karşı Türkiye demokrasi güçleriyle yığinsal kampanyaya giriş-
miştir. Avrupanın dört bir yanında gösteri ve toplantılar, mitingler
dayanışma eylemleri düzenleniyor, cuntanın kanlı yüzü açığa vurulu-
yor. Orneğin ~~son günlerde~~ merkezi ~~Atina'da~~ ^{kurulan} Türkiye demokrasi
güçleriyle ~~yeni bir dayanışma komitesi kuruldu~~ ^{min,} Bu komitenin başında
Yunanistanda "kara albaylar" cuntasına karşı savaşmış kişiler ⁱⁿ yer
alıyor. Komite ~~yaptığı~~ ^{diye} bir açıklamada, Türkiyede askersel diktatörlüğe
karşı ~~xxxxxx~~ olduğunu, cuntanın demokrasi güçlerini ezme politikasına
karşı yoğun eylemler düzenliyeceğini, işkenceleri kamuoyuna duyuracağını

--- ~~Çantaxxxxaxxxxaxxxxaxxxx~~ "Binlerce, onbinlerce sol örgütlere mensup kişiler kargan vurularak, yaralanarak veya sağ olarak ele geçirilmektedir" Bu sözler çantanın başı Evrenin Çorlu konuşmasından. Evren ~~xxx~~ işbirlikçi-tekelci basının kışkırtmalarına sözde yanıt vermeye çalışırken, bu tür gerçekleri de açığa vurmak zorunda kaldı. Bu açıklamayla Evren kendi kendilerini ele vermiş oldu. Çünkü daha önce onbinlerce insanın tutuklu olduğu ~~gizleniyordu~~. Diğer yandan tutuklanan onbinlerce insanın ezici çoğunluğunun terörle hiç bir ilişkisi

kisi yoktur. Tutuklananlar, işkence ~~xxxxxakikani~~ görenler işçi temsilcileridir, sendikacılarıdır, yurtsever aydın insanlar ve Kürt demokratlarıdır. Bu da cuntanın saldırısının sivri ucunun işçi sınıfına, yığın sendikalarına, demokrasi güçlerine karşı olduğunu doğruluyor.

Gerici basın, Tercüman, Son havadis, Adalet gibi gazeteler cuntayı sola karşı bağı ve terörü daha da yoğunlaştırmaya çağırıyorlar. Tekelci basın bu yolla faşist MHP'yi korumayı, onun terörün ana yuvası olduğunu gizlemeyi, kendilerinin bugüne kadar böylesi bir terör yuvasını palazlandırdıklarını, devlet koruyucusu ilan edip sol güçlerin üzerine silahla sürdüklerini gizlemeye yelteniyorlar.

Terörün ana kaynağının faşist MHP ve yan örgütleri olduğu belgelenmiş bir kere kanıtlandı. Bu terör yuvasının silahlı çeteleri vardır. Bunların ordu ve polis içinde suç ortakları vardır. Bunlar şimdi pusuya yatmıştır. Daha kanlı teröre girişmek için fırsat kolluyorlar.

~~Enine~~ Faşistlerin açığa çıkmış bazı elebaşılarını yakalamakla terörü önlenemez. Buna karşılık MIT ve CIA ajanlarının kışkırtmasıyla ve faşist terörün azgınlığı nedeniyle silaha sarılmak zorunda kalmış, sol serüvenci gurupların peşinden sürüklenmiş genç insanlar hakkında idam kararları kesiliyor.

Faşizm yordakçısı yazarlar gerici basında her gün yeni bir kışkırtmayla boy gösteriyor. Bunlara dokunulmuyor. Buna karşılık cuntacı generaller İstanbul Eski belediye başkanı İsvanı tutukluyorlar, Töb-der hakkında dava açıyorlar. İlhan Erdost gibi ilerici insanları işkence altında öldürtüyorlar. Bütün bunlar olurken Evren halkın önüne çıkıp "taraf gözetmiyoruz" diyor. Yalan söylüyor, demagoji yapıyor.

Son gelişmeler TKP'nin şu görüşünü bir kez daha doğruladı: Demokrasiiyi, halkın çıkarlarını, insan hak ve özgürlüklerini savunabilmenin tek yolu ilerici-demokratik güçlerin cuntaya karşı birliğidir.

Emperyalizme bağımlı tekelleşme sürecinin iki istasyonu

12 Eylül darbesiyle açılan bir diktatörlüğe dönüşen askersel zorbalık ~~halk~~ halkımız için yeni değil. Son iki yılın yarı askersel zorbalık rejimi, cumhuriyet tarihimizin büyük kısmını kapsayan sıkı yönetimler bir yana, 12 x eylülün pek çok yönleriyle bir benzerini 70'li yılların ilk yarısında, 12 Mart düzeninde yaşadık. O zaman ~~da~~ toplum görece derin bir sosyo-ekonomik ve politik çalkantı ve bunalım ortamında bulunuyordu. O zaman ~~da~~ kullanılan araç, yurtdışımızda egemen sınıfın bir başı sıkıştığında baş vurduğu araç oldu:

Ordu. 12 Eylül'de gelen baskı rejimi halkımız için yeni değil. Bunun bir benzerini 12 Mart'ta yazadık.

~~Yakından bakıldığında 12 Mart ile 12 Eylül arasında benzerlik~~
~~Yakından bakınca bundan da ö~~ ~~Yakından bakınca benzerlikten de~~
öte, organik bağ bulunduğunu görüyoruz: Her ikisi de aynı

toplumsal sürecin, emperyalizme bağımlı bir tekelleşme sürecinin politik yaşam ~~yaşam~~ yansımasının önemli istasyonları. Bu, iki darbe arasında benzerliklere olduğu kadar, farklılıklara da neden oluşturunyor. 12 Eylül'ü 12 Marttan ayıran, onu daha radikalleştiren bir sıra yeni iç ve dış etkenler var.

Emperyalizm

12 Eylül'de önemi son derece yükselen uluslararası etkeni ele alalım: Emperyalizm kuşkasuz 12 Mart darbesinin de "olmazsa olmaz" bir etkeni olmuştu. Ama bu kez bu etkenin payı daha da büyük, Darbenin açıkça NATO manevraları çerçevesinde, onun parçası olarak gerçekleşmesi, darbeyi duyurma işlevini doğrudan doğruya ABD dışışleri aygıtının üstlenmesi bunun dışı vuran kanıtları. 12 Eylül'deki bir özgünlük de, askersel rejimi destekleme konusunda AET'nin ABD ile 12 Mart'takinden çok daha ileri ölçüde bir görüş ve tutum birliğine varmış olması. Neden bu "kutsal ittifak"?

Birbirine bağlı iki neden özellikle önemli. Birinci neden, Türkiye'deki iç etkenlerle sıkı sıkıya bağlı. Çok yönlü derin bunalımlar ortamında Türkiye'nin bugün her ~~zaman~~ zamankinden daha yakıcı şekil-

~~de emperyalist zincirin zayıf xxi bir halkası haline gelmiş olması~~
ile ilgili. Heran bunalımların devrimci ölçülere yükselmesi olasılığı koşullarında, Türkiye'de kapitalist sistemi korumak ABD ve AET için dirimsel önem kazanıyordu. Denilebilir ki, bu bakımdan 12 Eylül bir tür önleyici karşı devrim işlevine yöneliyor.

İkincisi neden emperyalizmin dünya ölçüsünde kaybettiği konumları karşısında gerilimi artırma politikası. Bunu bir dünya yangınına körüklemeyi bile göze alacak ölçüde yeni bir düzeye yükseltmesi. Bu, Orta Doğu'da özellikle yoğun. İran ve Afganistan devrimleriyle ~~konumları sarsılan NATO için~~ emperyalizmin konumları bölgede ciddi ölçüde sarsıldı. Bu durum ~~Türkiye'nin önemi~~ ~~NATO için~~ daha da arttı. NATO için Türkiye'nin önemini daha da artırdı. Emperyalizm bölgede oluşturmak istediği "jandarmalık" sistemi içinde ülkemizi de kullanmak istiyor. 12 eylül bunun da ön koşullarını hazırlamaya yöneliyor.

12 Mart'ta ve 12 Eylül'de tekelleryürüttüğüCuntanın ~~tüm ekonomik önlemleri tekelleri~~ "istikrar programı" ["]

~~Cunta öncesi~~ ^{askerel diktatörlük} ~~ii dönemin "25 Ocak kararlarını" temel alıyor. Yani tekellerin dışındaki tüm ulusun, hatta tümüyle uygulanabilirse tekel dışı egemen çevrelerin de, taanını, ekonomik yıkımını öngürüyor. Bu açıdan darbe, tekellerin ekonomik ve politik tüm egemenliği x ele geçirme, bir sistem olarak devlet tekel kapitalizmine ilerleme programlarının "politik güvencesini" oluşturuyor. Zorbalağa, teröre, süngüye dayanan bir güvence.~~

Ne bu program, ne de güvencesi yeni değil. 12 Martta tümüyle sonuna dek uygulanamasa da, ilk başta dayatılan program gene bu programdı. ~~Yalnız 12 Mart süngü gücüne dayanmakta daha utangaç davranmış, parlamentoyu, anayasayı biçimsel olarak yıkmadı. Ekonomik programı da ancak bağlaşıklık içinde olduğu tekel dışı egemen çevrelerle uzlaşabildiği ölçüde uygulayabildi.~~ ^{Talınca bu her} 12 Eylül ortamında ~~ise~~ ^(ek grevler) tekeller işi çok daha "radikal" ele alıyor. Bu radikal egemenin iç etkenlerinin başında o günden bu yana bir yandan tekellerin gücünün olağanüstü artmış olması, öte yandan ~~devlet bunalımlarının kapitalizmin varlığını tehdit eder ölçülere varmış olması~~ geliyor.

Türkiye'de işbirlikçi tekeller çoktan beri ekonomik ve politik olarak belirleyici güç. Ama egemenliklerini tekel dışı çevrelerle bağlaşıklık içinde yürütüyor, onlarla paylaşıyorlardı. 12 Marttan beri tekellerin ~~hem~~ ^{ve} ekonomik ~~hem de~~ ^{gücü} politik ~~güçleri~~ ^{güçleri} diğer egemen ~~güçlere~~ ^{çevrelere} göre, bir benzetme yaparsak, "geometrik artışla" arttı. Diğer güçler buna ayak uyduramadı, görece geriledi. Bu, tekellere erkin yapısını değiştirme programlarını yeniden gündeme getirmek, 12 Mart'ta başladıkları işi artık tamamlamaya girişmek cesaretini verdi.

Öte yandan 12 Eylül darbesi modern Türkiye tarihinin en derin ekonomik bunalımı koşullarında yapıldı. Kapitalist sömürü sistemi ekonomik olarak "olmak ya da olmamak" sınır çizgisine hızla yaklaşıyordu. Tekeller için artık bıçak kemiğe dayanmıştı.

← Ama asıl, bunalımın politik yaşama yansımada günümüzdeki bir özgünlük, sorunu tekeller için bir ölüm-kalım sorunu yapıyor: 12 Mart'takinden farklı olarak, politik yaşama işçi sınıfının aktif savaşı damgasını önemli ölçüde ^{vurması!} ~~varıyor~~. Bu, bugün cuntanın terörüne baş hedef olarak işçileri almasında yansıyor. Tercüman gibi tekellerin sözcüsü gazetelerin TKP'yi hedef göstermelerinde yansıyor. Gerek bu gazetelerin, gerek cuntanın kendisinin "Bu darbe son şansımızdır" uyarılarında yansıyor.

~~Exeklağı~~

← Bu olağanüstü ekonomik ve politik bunalım koşulları da, tekellere 12 Mart'ta başladığı işi tamamlamayı dirimsel bir zorunluk olarak dayattı.

İşte günümüzde tekellerin bu denli kararlılığı bundandır. Programlarında 12 Martta erke ortak ~~iki~~ ^{tek} tek el dışı egemen çevrelerin ~~an~~ ^{parlamentoya da yansıyan} muhalefedinin barajını aşamayan önlemler var: Tarımsal alana yönelen, bu alanı yerli yabancı tekellere daha da bağımlı kılacak ^{önlemler} ~~önlemler~~. Tarıma subvansiyonların kaldırılması, ~~taban fiyatlarının düşük tutulması~~. Tarımın, ticaretin vergilendirilmesi. Devletin ekonomik işlevlerinin daha kesin biçimde tekellerin hizmetine bağlanması... Görülen o ki, tekeller, istedikleri ~~yaxxa~~ ^{yaxxa} yapısal değişiklikleri egemen güçler arasındaki eski bağlaşıklıkla karşı karşıya, gerekirse bu bağlaşıklıkları bozmayı bile göze alarak gerçekleştirmeyi amaçlıyorlar. Egemen güçler arasındaki eski toplumsal ilişkileri yansıtan politik sistemi giderek ortadan kaldırmaya yöneliyorlar.

5

Düşman daha saldırgan , ama daha güçsüz

~~Bir bakıma~~ ^{bir bakıma} ~~Parlamento, görece demokratik kurumlar~~ toplumsal gelişmelerin bir kısmı için bir emniyet süpabı oluşturmaktaydı. ^{Yerli-yabancı tekellerin} Ulusal burjuvaziyi ve bir ölçüde de orta katmanları temsil eden politik güçlerle, ama her şeyden önce de erke ortak tekel dışı egemen güçlerle, büyük toprak sahipleri ile, tarım burjuvazisi ile büyük burjuvazi ile yerli-yabancı tekellerin gelişmelerini barışçıl yoldan çözüldüğü, uzlaşmalarla yapıldığı bir emniyet süpabı. Nitekim 12 Mart döneminde emperyalizm ve tekeller dayattıkları programlarının tümünü gerçekleştirmenin bağlaşıklık sistemleri içinde gerçekçi olmayacağını parlamentoda büyük toprak sahipleri ve büyük ticaret burjuvazisinin muhalefetinden görmüşler ve ödünler vererek bir uzlaşmaya varmışlardı.

^{12 Marttan önce olarak} 12 Eylül'de parlamentonun dağıtılması, bu açıdan sanki emperyalizm ve işbirlikçi tekellerin ~~tekeli~~ tekel dışı tüm çevrelere karşı görece ~~uzlaşmazlığını~~ ^{uzlaşmazlığını} ~~simgeliyor~~ ^{simgeliyor}: Yerli-yabancı tekeller ~~manevra alanlarının son derece daraldığı~~ ^{kendilerini} koşullarda, arkalarındaki köprüleri de yakıyorlar, kendilerini yakmak zorunda görüyorlar.

Bununla elbette toplumsal gelişmeler kalkmayacak, tersine derinleşecek. Tekellerin nesnel olarak karşılarına aldıkları toplumsal güçler şimdi alabildiğine genişliyor. Bu, bir süre sonra mutlaka, egemen güçlerin bağlaşıklık sisteminde ^{de} şu ya da bu biçimde çatlaklara yol açacaktır. Potansiyel olarak tüm tekel dışı çevreleri cunta karşı savaşta birleşmesi olasılığının nesnel ^{de} temeli ~~burada~~.

~~Derinleşen~~ gelişmelerin ~~yansıdığı~~ ^{yansıdığı} bir yer de doğru-
dan doğruya egemen güçlerin saldırı aygıtı: Ordu. Ordunun halkla ~~doğrudan doğruya~~ göğüs göğüse getirilmesi, onun ~~tek düze olmayan~~, toplumun çeşitli sınıf ve katmanlarının izlerini taşıyan yapısında yaralar açacak. Evren, Harp okulunda yarının genç subaylarına işte ^(yaşlarda) bu kayguyla "Bu ~~yaşlarda~~, bu çağlarda, sakın ~~ola~~ ki, politikaya ~~ulaşmayın~~" diye sesleniyor. İtiraf ediyor: "Ne zaman ki bir ordu politikanın içinde girmiştir, o ordu yavaş yavaş disiplinini kaybetmeye, yavaş yavaş çökmeye başlar".

Hepsinden önemlisi, legal olanakların yok edilmesi ile emekçilerin, proletaryanın savaşını durmayacak. Tersine, uzun sürede derinliğine güçlenecek. En zor savaş koşullarında savaşmaya yetenekli gücün, komünistlerin, savaşan güçler arasında etkileri artacak, işçi sınıfının öncü rolü yaşama geçecek. Sınıf düşmanı da bunu biliyor. Bunun için saldırılara işçileri, TKP'yi ^{bu yüzden} hedef gösteriyor.

12 N Eylül , 12 Mart'ın "eserini" yeni koşullarda ~~sürdürmeyi~~, tamamlamayı amaçlıyor. "Yenilik", emperyalizmin ve işbirlikçi tekellerin eskisinden daha kararlı, ^{ama} ~~uluslararası radikal~~, hareket alanlarının ~~eski~~ ~~eski~~ ~~eski~~ daha dar olmasındadır. Düşman ~~artık~~ daha saldırgan, ama ^{sürede} uzun ~~eserinde~~ daha güçsüz. ^{dir.}

Hun guhdarî dîkin ~~hangê~~ Radyoya dengê PKT
Em pêşkeşdîkin şrovekirin.

NETEWA Ê KURD HEQÊN DEMOKRATİK WEKHEV DIXWEZE...

Dawîya wergerandina 12 Kewçerînê serokên cuntayê pey hevîdu çune Kurdistanê. Serokê cuntayê Kenan Evren li axaftinên xweyê Van'ê û Dîyarbekir'ê behsa "yekîtî û bihevrahûyîna netewî" kir. Rojên ev peyv pek dihat, li Merdînê manevrayên "Recep Ulgenalp-80" pêkdihat. Çendek pêşîya manevra han/li Van'ê manevrayên "Fazil Bilge" hatibû sazîkirin. Di van manevrayan da gullên rastî hat xilmetkirin. Serî serî da armancê manevrayên han, çewê gelê Kurd tirsandin û li Kurdistanê Tirkîya yê da şovenîzmê hê jî nepaxîkirin bû.

Weka rapora NATO'yê tê gotin Evren di mesajekî xwe da eşkere kirye "Gelek pirsîyarên gelê Kurd hene, lê emê hurindariyên van pirsîyaran bibînin." Lê belê jîyîn evî eşkere kirye: Heyya îro hemû hukûmatên burcûwazîyê peyvên "Geşkirina rojhilatê, pêşwabirina rojhilatê" ji bo gel/bixapînin xilmetkirine. Dawîyê jî li Kurdistanê Tirkîyayê zordestî

û mijok~~ax~~îyê qat bi qat zêde kirine. Gelê Kurd bê rê, bê xwendegêh, bê rona-
yî hîştine. Bi zimanê dîya xwe axaftin ji destê gelê Kurd istandine. Burcûwa-
zî û hukûmatên wî xênc zordestîya cendirmeyan, xênc zorkarî û mêtin a axa-
yan, xênc birçîbûn û xizanîyê tu tişt nedane netewayê Kurd. Cuntaya 12 Kew-
çerînê çî kirye? Eşkereye ew jî xênc zordestî û terorê ~~xxx~~ tu tişt nedaye
gelê Kurd. Hê dawîya wergerandina 12 Kewçerînê zordestîyên Kurdistanê zêde
bûye, Cuntakar Kurdistan hildane hundurê xelee a agir. Qedexe kirine mirov
serbestî nikare here bajarên rojhilatê û jê derkeve. Bi hezaran Kedkir û
demokratên Kurd hatîye girtin. Di nav girtîyanda gelek serokên beledîyên
bajer û qezan jî heye. Li ser girtîyamda teda û rênçek giran pêkanîn evî
hê jî dûmdikin. Weşemên bîyanî dîveyah man gelek cara behsa van pêkanînan
kirin. Hê ser vana serokê Cuntayê rabûye dibêje "em bona kesekî cûda-
tî pêknayînin". Ev peyv derevîn. Diktatora leşkerî ~~anta~~ geşkirina Kurdistanê, hurindariyên
pîrsîyarên gelê Kurd dîtin ~~xxx~~ dayne alîyek, diktatora leşkerî [↑] komelên

ku ji bo gelê Kurd heqên wekhev, bi zimanê diya xwendin û axaftin dax-
wezî kirine ^ûdest pêkirya ser van zordestî pêktîne û dixweze hemû rê-
birê van Komelan tijî zindanan bike. Komelê mamosteyên şoreşker û welat-
parêz TOB-DER / wekokê pêkanîna hane. Mamostayên di qora şerê gelême yê
~~jix~~ dij-empyralîst, demokratîk da cî girtine, beramberê vî ji bo
welat kêr bibin çûne quncê welatê herî dur, di bin gelek dijwarîyanda
~~mamostayên şoreşker~~ ronayî birine wan quncan. Cunta jî rabûye ev mamosta-
yan ji madda 141 a faşîst darazbike.

Hava vekokek din ku cunta ~~mayarêx~~ xilmet na teror dibe rojhilatê:
Dengbarê şuxulê navîn Çetîner li Akrîyê bi valîyên cuntayêra hevcivînek
sazkir. Babeta hevcivîna han bihêz û biçek kirina polêz û cendirmeyan bû.
Di cem babeta han di hevcivînêda kurdistanê da perçiqandina livînên dij-
cunta ~~xa~~ jî hat mêzekirin. Çekên ku bi çetên parîyê gel tê kirin ber-
gehê ser singê gelê Kurd bûye. ku gelê Kurd şera gîhîştina heqên demokrati-
tîk wekhev dîmneke. Rastîyên han kes weka gelê Kurd baş nizane. Ev têketin.

armançdike li Kurdistanê hêzên demokratîk qirbike, gelê Kurdê kedkir bi-perçiqîne û bi zorê bihelîne. Generalên cuntakar, dixwezin li Kurdistanê koka hêzên pêşengê polîtîk biqelînin û gelê Kurd ji çîna karkerê Tirkî-ya'yê weqetînin, di navbera gelê Tirk û Kurd da neyartîyê hê jî zêde kin

Partê Komunîst Tirkîya di biryarên xwe yê plenuma davîn da jî eşkere kir, partê me bê dawî heqên gelê Kurd, wekhevî demokratîk di parê-
se. PKT, komunîst, hemberê polîtîkayê şovenîzm û zordestîya netewî bi bir-
ratî yekîya kedkirên Tirk û Kurd diparêze. PKT- gazî hemû hêzên pêşwerû,
demokratîk dike, dibêje ~~hemberê~~ zordestîyên aborî, çandeyî, civakî ku ser
gelê Kurd tê dûmkirin, hemberê vî derkevin. Tu demokrat nikare hemberê
daxwezîyên gelê Kurd bi zimanê xwe xwendin, axaftin, geşkirina çandeyê xwe,
gîhîştina heqên wekhevî û otonomîyê çewê xwe ~~bigre~~ bigre gere çewê
xwe negrejî. PKT, ~~TirkxKurd~~ partê Marksîst, Lenînîst, Tirk Kurd ên hemû
komunîstane. PKT gazî hemû kedkirên Tirk û Kurd dike dibêje: hemberê
hemû ~~şovîst~~ şovenîzm û zordestîyê mil bidine milê hev ala tekoşînê bilin
dbikin.

Pazar

TKV'nin Sesi

Tah. 23.11.80

AÇLIĞI KABUL ETTİRMEK İÇİN BASKI

Kısa adı TÜSİAD olan bir örgüt var. Yani Türk Sanayici ve İşadam-
ları Derneği. DİSK'i, sınıf sendikalarını, emekçilerin haklarını savu-
nan yığın örgütlerini kapatan cunta ne hizmetse bu örgüte hiç dokunma-
dı. Türkiye işbirlikçi tekelci burjuvazisinin en kodaman kesimleri
bu örgütte bir araya gelip ülkenin geleceği hakkında plânlar hazırlı-
yorlar. Burada saptadıkları istekleri, işbaşında kim olursa olsun,
burjuva devletine dayatıyorlar. Geçtiğimiz hafta içinde işte bu TÜSİAD'
ın Konsey toplantısı yapıldı. İşbirlikçi tekelci patronlar yine, ~~ülkenin~~
ülkenin içinde bulunduğu durumu saptadılar, ~~xxxxxxx~~ ve tüm Türkiye
halkına devlet eliyle dayatacakları önerileri bir kez daha dile getir-
diler. TÜSİAD'ın saptamalarına göre, "Turgut Özal önlemleri" diye adlan-
dırılan ve Demirel hükümeti zamanında başlatılıp x askersel cunta eli-

le de sürdürülen ekonomik önlemler enflasyonun tırmanışını durdurma-
 mış^{tv}. Ancak bir ara yavaşlatmış^{tv}. Mart ile eylül arasında yavaşlayan
 enflasyonun tırmanışı eylül ayından başlayarak yine hızlanmış^{tv}. Evet,
 eylül ayından, yani cuntanın gelişinden sonra enflasyon hızı daha da
 artmış^{tv}, ~~patır~~ tekelci patron örgütü TUSİAD'ın saptadığına göre. ...
 Yine TUSİAD, bu saptamaya dayanarak durumu değerlendiriyor ve şu yargı-
 ya varıyor: Türkiye ekonomisi öyle bir duruma gelmiştir ki , kısa sürede
 düzelemez. Yani, biz başka bir şekilde söylersek, Türkiye ekonomisi
 gözünü^{asırtı} /kâr hırsı bürümüş ~~ix~~ işbirlikçi tekelliler tarafından öylesine
 derin bir bunalıma sokulmuştur~~ix~~, öylesine yabancı sermayeye bağımlı
 bir duruma getirilmiştir ki , üstesinden gelmek ancak çok köklü değişik-
 liklerle olanaklıdır. /^{Her çocuğun 40 bin lira borçla doğduğu Türkiye'de} yabancı sermayeye bağımlılığa son verilmesiyle,
 işbirlikçi tcellerin ekonomik ve siyasal gücünün ellerinden alınmaya baş-
 lamasıyla olanaklıdır. Doğaldır ki, işbirlikçi tekellerin örgütü olan
 TUSİAD çareyi böyle göstermiyor. "Genel talebi azaltacak önlemler alın-

malı, bu önlemler 4-5 yıl disiplinli bir şekilde uygulanmalı~~dır~~" diyor

İşbirlikçi tekeleiler genel talebin ~~az~~ azaltılmasını istiyorlar, yani işçi, köylü, memur, esnaf

/ ~~halkın~~ tüm halkın gelirinin daha da ~~düşürülmesini~~ hedef gösteriyor-

lar. Bu kemer sıkma önlemlerinin 4-5 yıl ve disiplinli bir şekilde

uygulanmasını istiyorlar. işçisi, köylüsü, memuru, esnafı ile tüm

halka en az 4-5 yıl açlığa/ ~~halkın~~ ^{kabul ettirmek} ^{onların desteğiyle} ancak/"disiplinli" bir şekilde

olabilir. Yani bir baskı rejimi ile olabilir. Ekmek/ ^{ve} ~~isteyen~~ ^{isteyen} coplayarak,

~~vurarak~~, hakkını arayanı, grev yapanı, ses çıkartanı hapse atarak,

işkenceye çekerek, öldürerek olur. Kaldı ki bu yöntemlerin de bir süre

sonra ~~olumlu sonuç verip~~ ^{avdığın} halkın ekonomik bakımdan düze çıktığı ~~şimdi-~~

ye kadar görülmemiştir. Türkiye'deki askersel cunta da "ekonomik buna-

^{dan söz ederek} ~~lıma çözümleneceğini~~ ~~diye~~ erke el koydu. Erke geleli beri ise yaptıkları

meydandadır: sınıf sendikalarını, emekçi köylü örgütlerini kapattı, yöne-

ticilerini tutukladı, işkenceye çekti, grevleri kırdı, çalışanların

sendikal haklarını kırpmaya koyuldu. Devalüasyonlar yapmağa devam etti,

Karşılıksız para bastı, zamları sürdürdü. Askersel cunta bir yandan işi bunları yaparken bir yandan da/tekelci sermayenin en büyük kuruluş-yeni kârlar elde etmek için larından İş Bankasının/Federal Almanya'nın Frankfurt kentinde şube açmasını hararetle kutlamaya kadar vardırı. İş Bankasının ulusal bir kuruluş olduğunu, ekonomiye /büyük yararlar sağladığını söyledi. Sormak gerek: acaba İş Bankası ~~xxx~~ şimdiye kadar hangi halk çocuğuna yarar sağlamıştır? Görülüyor ki, askersel cunta, tekellerin kârlarını arttıracak kemer sıkma önlemlerini/ ~~uygulamak~~ sürdürmek, bu önlemler uygulanırken de halktan ses çıkmasını önlemek amacıyla, baskı uygulamak için iş başına gelmiştir.

İşbirlikçi tekelci kapitalistlerin örgütü TUSİAD cuntaya isteklerini sıralamaya devam ediyor: ticaret, hizmet, ~~tarım~~ ^{tarım} alanları da vergilendirilmelidir, yıllık geliri belirli bir tutar ~~ı~~ aşan herkes vergi ödemelidir diyor. ^{Küçük tüccar, esnaf, zanaatkar, küçük üretici, herkese} ~~Vergiler~~ /Yeni vergiler konsun diyor. Özel sektörün

KİT'lerle ~~ortak~~ ortak holdingler kur~~ul~~masına izin verilmesini istiyor..
 Büyük tekeller işçi parasıyla kurulan şirketlere, Anadolu'daki hemşehri
 şirketlerine ortak edilsin diyor. Böylece ~~işbirliği~~ tekelci sermaye
 devlet ekonomik kuruluşlarıyla kaynaşmayı, orta ve küçük sermaye ile
~~kurulan~~ ^{çalışan} şirketleri kendi kontrolü altına almayı istiyor. Kısacası,
 tekeller, tekelci devlet kapitalizmine doğru yeni adımlar atılmasını,
 tekellerin devleti daha fazla ele geçirmelerini istiyor.

Cunta işbaşına geleli Türkiye'ye yabancı sermaye akımında bir
 artış görülüyor. Çünkü, cuntanın ~~ihraçına~~ gelir gelmez ilk yaptığı
 işlerden birisi yabancı sermayenin Türkiye'ye girmesiyle ilgili bazı ~~eng~~
 engelleri kaldırmak oldu. Böylece ~~Tür~~ emperyalizmin ülkemize sermaye
 ihraç etme olanakları arttırıldı. En son olarak Dünya Bankası toplam
 162 milyon dolarlık program ve proje kredisi verdi. Bu krediler ya-
 bancı tekellere tarım ve sanayi alanlarında Türkiye'ye daha çok mal

0
satma , petrol arama ve su arama tesisleri kurma ~~in~~ alanlarına daha rahatça girme olanağını veriyor. IMF, ~~OECD~~ OECD, Dünya Bankası gibi kollektif yeni-sömürgeci kuruluşlar ~~ba~~ yabancı sermayeye daha fazla ~~xx~~ açılma politikasını övüyorlar. Çünkü, cuntanın da sürdürdüğü bu politika Türkiye'nin yabancı sermayeye bağımlılığını daha da artırıyor. ^{Bu politika} Atatürkçülüğün ^{erin de savunduğu} "mali bağımsızlık" ilkesine ters düşüyor. Ama ne gam, çokuluslu tekellerin ~~T~~ baş borazanlarından Nazlı Ilıcak 8 kasım tarihli Tercüman gazetesinde Atatürk'ün yabancı sermaye düşmanı olmadığını yazıyor. Cunta, mali bağımsızlık ilkesini değil, ITT şirketinin yakınlarından Nazlı Ilıcak'ın söylediğini daha ciddiye alıyor olsa gerek!

Ancak, askersel cuntanın önemli bir açmazı var: ~~kırıyardan~~ emperyalist / ~~xxxxxxx~~ tekeller ve yerli işbirlikçileri kemerleri sıkma önlemlerinin insafsızca sürdürülmesini, ^{halkın ısla ve yoksullaştırılmasını} tekelci devlet kapitalizmine geçiş işlemlerinin gecikmeksizin uygulanmasını, ülkenin yabancı sermayeye daha da bağımlı kılınmasını istiyorlar. Bu istekler ~~ise~~ cuntanın insafsız bir

baskı uygulamasını kaçınılmaz kılıyor. Bu baskılar ise ~~emmanin~~ cuntanın yüzüne örttüğü ~~xxx~~ "ülkeyi terörden kurtaran kahraman" maskesinin daha çabuk düşmesine, ülke ~~ixixvaxülkexdix~~ içinden ve ülke dışından gelen tepkilerin artmasına yol açıyor. Cunta ya baskıları azaltacak, böylece de tekellerin ve emperyalizmin isteklerinin ~~daha~~ tam açacaktır, uygulanmamasına yol/ ~~axmakxxxxxxndadır~~, ya da baskıları arttıracak ve böylece kendi/ ~~sonunu daha yak~~ ^{yalıtlanmasını daha da hızlandıracaktır.} ~~ınlatacaktır.~~ Cuntanın erke geldiğinden beri güttüğü/ ^{sallantılı} çelişkili politikanın temelinde yatan ekonomik neden budur. Her ne olursa olsun, halkı susturma politikasıyla Türkiye ekonomisini düze çıkartmak mümkün ~~ex~~ değildir.

TÜRKİYE SOSYAL TARİH ARŞİVİ